

ראשי > איש הצללים

איש הצללים

מגזין | אליעזר שולמן | ט"ו טבת התשפ"ג

הוא התחיל כנושא הכלים של ח"כ לשעבר יעקב ליצמן, ונתפס כ'הויז בוחר' שתפקידו לעזור לשר | אבל מהרגע שנתניהו סימן אותו כפותר משברים יעיל – מוטי בבצ'יק הפך לחלק מלשכת ראש הממשלה. ואז הגיעה הקורונה שהפכה את היוצרות במשרד הבריאות | במו"מ הקואליציוני עורר את רוגזם של אנשי 'דגל התורה', אבל נתניהו ממשיך לראות בו כתובת חרדית ראשונה | אחרי ש'תפר' את ההסכם הקואליציוני המוצלח של 'אגודת ישראל', הגיע הזמן להסיר את הלוט: מהקשר עם ליצמן, דרך מידת ההשפעה על גולדקנופף, ועד לאנשי לשכת ראש הממשלה שאומרים: "הוא חלק מהכוורת בבלפור" | דיוקן

זה היה רגע חגיגי, שסיים חודשיים מתישים של מו"מ קואליציוני ועוד שנה וחצי של שממה אופוזיציונית. בחדר ישבו 'המחותנים' – נתניהו, יריב לוין, גולדקנופף ושאר חברי 'יהדות התורה'. האווירה הייתה חגיגית. העטים נשלפו, המצלמות הבזיקו, הידיים נלחצו – ומכאן יצאה הממשלה לדרכה.

רק אובייקט אחד החמיצו הצלמים: הוא ניצב בקצה החדר, התלחש עם כמה מעוזרי נתניהו, ניסה לסגור עוד דיל אחרון ועשה את עצמו כמי שאינו קשור למשחק. "אתה רואה את העוזר הזה?" אמר לי מישהו בפמליית נתניהו, "הוא זה שתפר את הכל". בדבריו הצביע על אברך גוראי שחרחר, חמוש ב'הויז'ן זאק'ן ובכיפה מחודדת מבד בוהק. אין מישהו במשרדים הפנימיים שלא מכיר אותו, ובעיקר את שם משפחתו. לקח להם זמן לקלוט את השם, אבל בשנים האחרונות – מטבע הלשון 'איפה בבצ'יק' מתגלגל בלשכת ראש הממשלה כמעט בכל יום.

הוא שתקן במידה, לא מצטיין בכושר דיבור, נושא כלים אולטימטיבי. כך בעצם הוא התחיל את דרכו, אי אז לפני עשור, כשהחל לענות לטלפונים בלשכתו של הח"כ והשר לשעבר יעקב ליצמן. בתוך הכוורת של ליצמן הוא היה הזוטר ביותר, בעל תפקיד טכני. היו בכירים ממנו. איש במערכת הפוליטית לא שם לב

הלוחש לבכירים. השרים גולדקנופף ופרוש יחד עם מרדכי בבצ'יק (צילום: פלאש 90)

אליו, פרט
לאחד, בנימין
נתניהו. האחרון
סימן אותו
כפותר הבעיות,
האיש שיכול
להביא אותו
לחדרים
האמיתיים.
בעוד שליצמן
דעתן, עומד על
שלו בעקשנות,
מבקש תמורה
על כל מחווה

פוליטית – בבצ'יק הוא אומר ה'כן' האולטימטיבי. קל לחלץ ממנו הסכמות ולהוביל איתו מהלכים.

מאז לכתו של ליצמן (ועוד נחזור גם לפרק הזה) – שודרג מעמדו של בבצ'יק, עד שיש אומרים שהוא למעשה נציג הסיעה המרכזית. במקום לקבל הוראות מהנציג – בבצ'יק הוא הבוס שנותן הוראות לחבר הכנסת ולשר הירוק בתפקידו הפוליטי. בבצ'יק הוא בעל הניסיון שמכיר את המסדרונות, ואילו גולדקנופף הוא הנואם והמתראיין שנשלח לזירה, כדי למלא אחר ההנחיות של בבצ'יק. ההסדר נוח לכל הצדדים ב'אגודת ישראל'.

ב'דגל התורה', לעומת זאת, מאוד לא אוהבים את הסיפור הזה. גפני ומקלב היו מעדיפים להחזיר את בבצ'יק למקומו הטבעי בשורת העוזרים הפרלמנטריים, אבל הם נתקלו במחסום שמקורו בלשכת ראש הממשלה, נתניהו סומך על בבצ'יק יותר משהוא סומך על חברי כנסת חרדים. הוא זה שנתן בידיו את הכוח ומשם קצרה הייתה הדרך לצבירת אמון בהיכלות הגבוהים של הסיעה המרכזית.

סודו של בבצ'יק מתמצה בתכונה אחת: חריצות. משש בבוקר עד עשר בלילה הוא יתרוצץ, ימלא שליחויות, יעבור מלשכה ללשכה, יסדר מה שצריך. הוא התחיל כנושא הכלים של ליצמן. 'הויז בוֹחֶער' קלאסי. נתניהו התרשם מהחריצות.

ואז הגיעה הקורונה והציבה את בבצ'יק בצומת הכי מרכזי במדינת ישראל של תקופת המגפה. בעוד שכולם חשבו אסטרטגית – עובד הלשכה השותק התבלט בתכונה שתמיד הייתה בו: יעילות וחריצות. ניהל את מערך הבדיקות, טיפל באישורי יציאה, הוביל את המשרד ברגעים הכי דרמטיים. פתאום הוא הפך גם לעוזר של ראש הממשלה נתניהו, שהפך בצוק העיתים לשר בריאות-על, ועבד בצמוד למנכ"ל המשרד, משה בר סימן טוב.

מעל לראשי הח"כים

ביום ראשון השבוע, בתום טקס חילופין רשמי וקצר עם השר לשעבר ח"כ זאב אלקין, נכנס ח"כ יצחק גולדקנופף לתפקידו כשר הבינוי והשיכון, וכן כשר במשרד ראש הממשלה. בתמונות שהופצו זמן קצר לאחר מכן, נראה שר השיכון בישיבת עבודה עם ראש המטה שלו, מוטי בבצ'יק, ומנכ"ל המשרד, יהודה

מורגנשטרן. עבור בבצ'יק זאת הייתה תמונת ניצחון.

בחצי השנה האחרונה הוא עשה כמעט הכל כדי להבטיח שגולדקנופף יעמוד בראש רשימת 'יהדות התורה' ויהיה הראשון שיקבל תפקיד מיניסטריאלי. כדי להגיע לכך, הוא נדרש להגיע לסיכומים בשורה של נושאים פוליטיים עם צעיר נוסף שמושך בחוטים במחנה החרדי המקביל – מוטי פלאי, נכדו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין.

הח"כים של 'דגל' איימו, כי התנועה תתמודד ברשימה עצמאית לכנסת אם גולדקנופף ימוקם במקום הראשון ברשימה. בסופו של יום, בבצ'יק ופלאי הובילו מהלך שאילץ את ראשי 'דגל התורה' להסכים להצבתו של גולדקנופף בראשות הרשימה. וכך נוצר מצב, שבו הדיל שרקמו פלאי ובבצ'יק הביא להתקפלותם של ראשי 'דגל התורה', ח"כ משה גפני, סגן השר אורי מקלב והח"כ לעתיד יצחק פינדרוס. ב'דגל התורה' מציינים, כי לראשונה זה שנים רבות, לקראת הגשת הרשימות לכנסת הנוכחית לא נחתם הסכם רוטציה בין 'אגודת ישראל' ל'דגל התורה' על סדר הרשימה. 'דגל התורה' קיימה את

חברות עד לפרשת הבוס. ליצמן ומאחוריו בבצ'יק (צילום: פלאש 90)

ההסכם שחתמה עם 'אגודת ישראל', לפיו הפעם נציג 'אגודת ישראל' יוצב בראשות הרשימה, אך מעתה פתוחה לפניה הדרך להתמודדות עצמאית.

חידת בבצ'יק מסעירה את המערכת הפוליטית ולא רק החרדית. הוא לא מביא איתו מטען ציבורי כלשהו, לא מורשת ולא מילים גבוהות. אבל דווקא זה סוד כוחו. איש שטח ואיש קשר. ובמו"מ הפוליטי האחרון – התכונות הללו סייעו לגולדקנופף ול'אגודת ישראל' לצאת עם יבול חלומי. בבצ'יק הבטיח לסדר ובבצ'יק סידר.

שאלת ראש הממשלה

לתודעה הפוליטית הכללית הפציע שמו בשנת תשע"ו (2016). מערכת עיתון 'המודיע' ערכה כנס, ולשכת השר ליצמן לחצה את ראש הממשלה נתניהו כי יבוא לכבד את הכנס בנוכחותו. נתניהו הגיע ובמהלך נאומו, שכלל כמובן את הסיפור המוכר על לימוד התנ"ך עם הבן אבנר – עצר נתניהו את נאומו ושאל: "איפה בבצ'יק?" באולם ישבו באותה שעה פוליטיקאים חרדיים מ'אגודת ישראל' לצד אנשי עסקים וראשי עמותות, אבל ראש הממשלה היה חייב מילה טובה למוטי בבצ'יק, אז עוזר אלמוני של שר הבריאות דאז ליצמן.

שאלת ראש הממשלה, שזכתה להדים, הציפה את שמו של בבצ'יק, האיש שעד אז היה מוכר רק לאלה שהתמצאו בנעשה מאחורי הקלעים. הוא רק בן 41, אך תפקודו הפך לשם דבר. יש מי שמלאים בשבחים על הקשר המצוין שלו עם ראשי הקואליציה ובראשם נתניהו ושר המשפטים יריב לוין שניהלו את המו"מ הקואליציוני, ומייחסים לו את השלל הקואליציוני שקיבלה 'אגודת ישראל', לצד שיתוף הפעולה ההדוק של 'הסיעה המרכזית' עם השר מאיר פרוש, אחרי שנים של יחסים מורכבים.

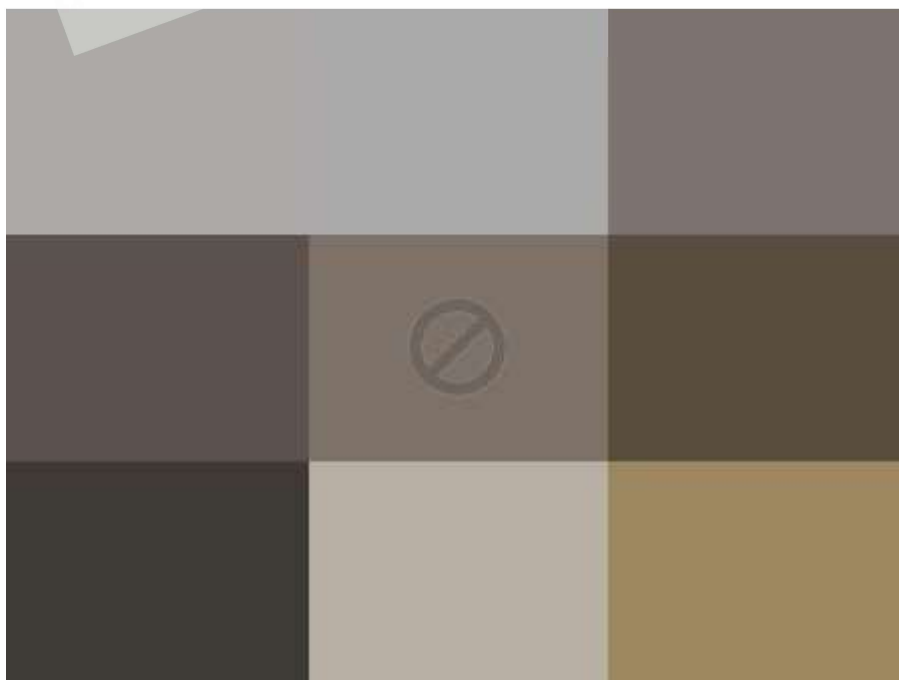
לצד האנשים שמגדירים אותו 'בחור טוב', 'מענטש', 'אוהב לעזור' – ישנם כאלה שמתקשים לעכל את התופעה. אחרים יתארו אותו כמי שלא מאפשר לאיש לפעול במקביל אליו. "אין לו חברים ואין לו סנטימנטים לאף אחד, יהיה מעמדו אשר יהיה, חוץ מהרבי".

ויש את הפרק הכאוב – סיום כהונתו של יעקב ליצמן כחבר כנסת ונציג הסיעה המרכזית. בבצ'יק אינו מוזכר כמי שנאבק להשארته של ליצמן, אשר סיים 23 שנות כהונה והוחלף ביצחק גולדקנופף, מי שהניסיון הפוליטי שלו הסתכם בכהונה בת קדנציה אחת במועצת עיריית ירושלים והיה מוכר בציבור כמנכ"ל רשת גני ילדים ומעונות יום 'בית יעקב' ומזכיר 'ועדת הרבנים לענייני השבת'. כיום עוסק ליצמן בדאגה לדיור לחסידי גור בדימונה ובהנהלת בית המדרש המרכזי.

"ההחלטה הייתה של כ"ק מרן האדמו"ר", מדגישים כולם, "ואם תשאלו את ליצמן, הוא יאמר שהוא זה שביקש להשתחרר מהתפקיד". בשיחה עם 'משפחה' בבצ'יק מכחיש לחלוטין כל מעורבות בסיום תפקידו של ליצמן. "אלה דברים שלא ראויים לתגובה", אמר, "אבל מטעמי 'והייתם נקיים' אגיד באופן ברור: לא הייתי מעורב בזה בכלל ולא נשאלתי בנושא".

הגעתו השבוע של ליצמן לטקס כניסתו של גולדקנופף לכהן כשר הבינוי והשיכון, והעובדה שנשא דברים בטקס, יכולות אולי לאשש את הדברים. זאת משום שעל פי הפרוטוקול הרשמי, בטקס אמורים לשאת דברים השר הנכנס, השר היוצא, מנכ"ל המשרד ויו"ר ועד עובדי המשרד. בבצ'יק נתן הנחיה שגם ליצמן יישא דברים, וכך אכן היה.

מעז יצא מתוק

הלו, זו קואליציה? רגע חתימת המו"מ הקואליציוני עם השר מאיר פרוש

מרדכי שמעון
(מוטי)
בבצ'יק הוא
בנו של הג"ר
בן ציון
בבצ'יק,
מרבני
חסידות גור
בבני ברק
ובקריית גת.
כילד היה בן
כיתתו וחברו
הקרוב של

הרה"צ ר' שלמה צבי אלתר, בנו של כ"ק מרן האדמו"ר מגור. הקשר שנוצר ביניהם קירב אותו למשפחת האדמו"ר. בהמשך למד בישיבת 'חידושי הרי"ם' בתל אביב ונכנס כמה פעמים אל החדרים הפנימיים, כדי לסייע בעבודת המשמשים בקודש. הצעיר התכליתי שעשה הרבה ומיעט לדבר – עורר את תשומת הלב בקודש פנימה, והחלה הסתייעות בו בכמה נושאים. צורת הטיפול שלו נשאה חן, ומטלות נוספות הוטלו עליו בקודש פנימה.

לאחר נישואיו עבר להתגורר בקריית גת. תפקידו הראשון היה מנהל המנהלת הקהילתית בקריית גת. הוא היה הראשון שפתח ספרייה ענקית עבור בני המגזר החרדי בעיר. בהמשך ניהל גם את ספריית 'קול הדף' בבני ברק, מפעל שאותו הקים ר' פתחיה ליצמן, אחיו של הח"כ והשר לשעבר. כיום הוא מתגורר בדירה שרכש בירושלים.

בשנת תש"ע (2010) נדהם יעקב ליצמן לגלות כי מאחורי גבו נרקם לו דיל פוליטי. לאחר שבמשך שתי קדנציות כיהן כיו"ר הבלתי מעורער של 'ועדת הכספים' – בהצבעה שהתקיימה בסיעת 'יהדות התורה' על זהותו של מי שיקבל את תפקיד יו"ר 'ועדת הכספים' שהיה שמור ל'יהדות התורה' – גבר עליו חה"כ משה גפני איש 'דגל התורה', שקיבל את מרבית קולות הח"כים לתפקיד. היה זה הודות לדיל שנרקם בין 'דגל התורה' ל'שלומי אמונים' של ח"כ מאיר פרוש.

ליצמן קיבל את התפקיד השני – סגן שר במשרד הבריאות ללא שר מעליו, כאשר באופן רשמי כיהן ראש הממשלה נתניהו כשר הבריאות. זאת נראתה מכה פוליטית קשה מאוד עבור ליצמן. באותם ימים, משרד הבריאות לא עניין אף אחד במערכת הפוליטית. השר שקדם לו בתפקיד היה יעקב בן יזרי המנוח ממפלגת 'הגמלאים' החד-פעמית.

אל משרד הבריאות הגיע ליצמן עם צוות קטן אך חדור אמביציה. בין השאר היה בו העוזר הפרלמנטרי הוותיק חיים יוסטמן שמונה לראש הלשכה. בריאיון שנתן ליצמן לתקשורת עם מינויו הוא אמר, כי הוא מתכוון "לזעזע את המערכת", וכי יש לו שורה של תוכניות במטרה להביא לשיפור משמעותי בשירות הרפואי שמקבלים כלל אזרחי המדינה. ליצמן, יחד עם יוסטמן, סימנו מטרות ובסיוע ראש הממשלה ששימש כשר הבריאות יישמו אותן. בתוך זמן קצר הפך ליצמן לאחד השרים האהודים במדינה. הלשכה שלו תפקדה ללא דופי ונתנה שירות לכל אזרח.

יוסטמן, שידיו היו מלאות בעבודה, ביקש להכניס לעבודה במשרד אנשים נוספים והציע לליצמן את מוטי בבצ'יק. האחרון התגלה כעובד נאמן ושקט שעושה עבודה יסודית. בבצ'יק היה ממונה מטעמו של סגן השר על הקשר עם הכנסת והממשלה. ליצמן 'גילה' אותו והחל להיעזר בו. במערכת הפוליטית למדו להכיר את הבחור שאפשר לסגור איתו עניינים במהירות וביעילות. בשעה שיוסטמן עבד במשרד הבריאות ובהמשך במשרד השיכון – ליצמן ובבצ'יק עבדו בכנסת. השילוב היה נראה מנצח.

בתוך זמן קצר הפך בבצ'יק למוציא והמביא הבלעדי בלשכת ליצמן. הוא היה נחוש להתקדם, וטווח קשרים עם אנשי לשכת ראש הממשלה נתניהו, ובהמשך עם נתניהו עצמו ובני משפחתו, שמצאו בו פרטנר תכליתי ודיסקרטי. בתקשורת התפרסמו תמונות שבהן ראש הממשלה ואנשי לשכתו נראים משוחחים עם בבצ'יק. כאשר היה מי שתהה על כך, הסבירו אנשי לשכת נתניהו כי בבצ'יק הפך למרגיע משברים, מחליק סכסוכים ופותר מחלוקות. על הקשר ההדוק עם נתניהו ניתן לציין, כי לקראת יום הולדתו הארבעים בירך אותו נתניהו ואמר: "בבצ'יק בן ארבעים, נראה בן עשרים וחכם כמו בן שישים".

בשיחה שקיימתי השבוע עם יונתן אוריק, הדובר ומנהל הניו-מדיה של בנימין נתניהו ודובר תנועת ה'ליכוד' – הוא הגדיר את בבצ'יק: "חלק מהפעילות והעשייה של לשכת ראש הממשלה. אנחנו מתייעצים איתו בנושאים שונים. סומכים עליו. בזמן הגיבוש של ההסכמים הקואליציוניים לקראת הקמת הממשלה, היו דרישות כאלה ואחרות של 'אגודת ישראל'. ניהלנו שיחות איתו בניסיון לגבש הסכם לטובת כל הצדדים.

"היתרון שלו הוא, שאפשר לעבוד איתו יחד כדי להגיע לעמק השווה ולפתור נושאים שנויים במחלוקת", אומר אוריק. "הקשר הטוב איתו מייצר הזדמנויות ואפשרויות למנוע משברים וחיכוכים. זה בלט מאוד בתקופות משבר שונות. היתרון שלו הוא, שהעבודה איתו מונעת את המשברים והוויכוחים בין הצדדים.

"זה נכון שנדרשנו לתמרן בין הדרישות של גפני, פרוש, מקלב וחברי הכנסת האחרים. לזכותו ייאמר, שהוא נתן לנו עצות טובות שאפשרו את ההתקדמות וחתימת ההסכמים. הוא ייצג היטב את הדרישו

רכש אמון בזכות הנאמנות והדיסקרטיות. בבצ'יק עם כ"ק מרן האדמו"ר מגור. מאחור: המשב"ק ר' לייבל פז'ניצבסקי (צילום: שוקי לרר)

ת של 'יהדות
התורה, אבל
היה עבורנו
כתובת
לגיבוש
הפתרונות.
הוא איש
מאוד
דיסקרטי
ותכליתי. יש לו
יכולת לראות
את התמונה
המלאה של
הנושאים

השונים, וגם לפייס ולחבר בין הקצוות המנוגדים. בחדרי המשא ומתן ובין מקבלי ההחלטות הוא היה האיש שריכך ולימד את הלשכה להמתין לפני שמכריזים על משבר ואפילו לחייך מדי פעם".

ההתחככות עם לשכת ראש הממשלה – פערה סדק בינו לבין ליצמן. כאשר האחרון עזב את תפקידו כשר הבריאות, במחאה על פעילות 'רכבת ישראל' בשבת – בבצ'יק נשאר לעבוד במשרד. בשלב הזה, רבים מהעובדים במשרד הבריאות ראו בו את הבוס בפועל. לכאורה את הובלת המשרד אמור היה לקבל חיים יוסטמן, ששימש כראש מטה השר, אלא שבבצ'יק, שעסק בפניות הציבור – היה דומיננטי וליתרוננו עמד קשר ישיר ללשכת ראש הממשלה שהיה גם שר הבריאות. כך יצא שאת המשרד ניהל בבצ'יק שקבע בכל נושא.

בתוך מספר ימים גילה ליצמן לתדהמתו, כי את הפתרון למשבר הפוליטי מגבשת לשכת ראש הממשלה מול העוזר שלו, לא מולו. כאשר בבצ'יק נשאל על מעורבותו הסביר, כי קיבל הוראות מהקודש פנימה. בהמשך למדו כולם שאת הפרטים הטכניים ניתן לפתור מולו, אבל את ההחלטה הסופית יקבל ליצמן, שעדיין הביע בו אמון מלא.

מעורבותו הגבוהה במערכת הפוליטית באה לביטוי פומבי לפני שלוש שנים, וכל המי ומי התייצבו. היה מי שאמר: "שנים שאני נוכח באירועים של פוליטיקאים, אבל דבר כזה עוד לא ראיתי. שכל כך הרבה שרים יבואו לחלוק כבוד לעוזר של שר? זה מעיד על הכוח והעוצמה שיש לו". היו מי שראו באירוע רמזים שונים לגבי פניו לעתיד, אולם בבצ'יק סירב להתייחס. לאפשרות שיירש את מקומו של ליצמן מטעם חסידות גור ענה בבצ'יק: "טוב לי עם התפקיד שלי – לעזור לציבור. אף פעם לא חשבתי על התפקיד הבא. גם לפני 12 שנה, כשהתחלתי להסתובב עם ליצמן, לא חשבתי שאני אהיה העוזר שלו".

סדקים של קורונה

שבועות אחדים לאחר המסיבה המתקשרת, התפרצה מגפת הקורונה בעולם כולו. את מסיבות העיתונאים התכופות בנושא הובילו ראש הממשלה נתניהו ומנכ"ל משרד הבריאות באותם ימים, משה בר סימן טוב. כמעט מדי ערב הם הופיעו במסיבות עיתונאים ששודרו בשידור ישיר לבתיהם של האזרחים המבוהלים. שר הבריאות יעקב ליצמן, נעלם כמעט לחלוטין, מלבד הופעות בודדות לצד נתניהו, בין היתר זו שבה התייצב עם הספודיק. בבצ'יק, שאותו שאלתי באותם ימים לאן נעלם ליצמן – אמר כי ראש הממשלה מתוקף תפקידו נטל לידיו את ההובלה של הנושא.

שלושה שבועות לאחר ההודעה של נתניהו וליצמן על סגר במדינת ישראל קיימתי יחד עם ישראל יוסקוביץ' ריאיון לגיליון חג פסח עם שר הבריאות ליצמן. לילה לאחר קיום הריאיון התפרסמה הודעה, לפיה ליצמן ומשפחתו נדבקו בקורונה. על אף העובדות הברורות, הדבר לא מנע פרסומים לפיהם בבצ'יק שכנע את ליצמן 'לעמוד בצד' ולא להיות שותף לטיפול התקשורתי בקורונה, במטרה להגן עליו מפני כישלון אפשרי.

בימים שבהם ליצמן היה מבודד עם קורונה, צוות הלשכה שלו במשרד הבריאות נדרש לתת מענה לשורה ארוכה של נושאים ובעיות. בימים האלה, הקשר ההדוק בין נתניהו לבבצ'יק התחזק עוד יותר. כאשר גדולי תורה וראשי ישיבות ביקשו לקדם הקלות בסגר הם פנו לבבצ'יק, שדיבר עם נתניהו ובכירי משרד הבריאות.

כאשר חזר ליצמן לתפקיד שר הבריאות, היה ברור שהיחסים עם בבצ'יק לא יהיו עוד כפי שהיו. בבצ'יק הרבה לבלות בלשכת ראש הממשלה וטיפול בשורה של נושאים בתחום הקורונה. ליצמן הרגיש שאיננו יכול לשמש כשר הבריאות בפועל, כאשר ראש הממשלה מתערב ללא הפסקה מחד, ומאידך ליצמן הוא זה שסופג ביקורת ללא הרף כשר הבריאות. הוא חיפש תחום עיסוק שבו יוכל להטביע חותם.

וכך, עשר שנים לאחר שנכנס למשרד הבריאות והפך אותו למשרד מבוקש, ביקש ליצמן להתמנות לשר השיכון, כאשר הוא לוקח איתו את צוות הלשכה. בבצ'יק המשיך במשרתו, כאשר הוא שווה רבות בלשכת ראש הממשלה נתניהו ונמצא במקביל במשרד השיכון.

תחום השיכון העניק לליצמן עוצמה רבה. יחד עם יוסטמן ובבצ'יק הוא הסתער על שורה של פרויקטים בתחום. אלא, שהעניינים היו יגעים. תחום השיכון התגלה ככזה שכרוך בבירוקרטיה רבה. בתחומים מסוימים האחריות הייתה במשרדי ממשלה אחרים והיה צורך להידבר איתם. בשעה שיוסטמן עסק בעבודה הסיזיפית האפורה ברובה כמו גיבוש תוכניות בנייה שונות – ליצמן ובבצ'יק עסקו במינויים במשרד. "בבצ'יק הוגדר עוזר בכיר של ליצמן, רל"ש, אבל הוא היה שר השיכון בפועל", מסביר בכיר לשעבר במשרד השיכון. "ההשפעה שלו הייתה מאוד גדולה. אני לא יודע אם לקרוא לזה השפעה או הובלה".

נתניהו רואה בו חלק מהכוחות ברחוב בלפור. רה"מ ועוזרם החרדי של ח"כ הסיעה המרכזית

לבבצ'יק יוחסו מינויים של בכירים במשרד השיכון, ולדברי אנשים במשרד, מעורבות היתר של בבצ'יק היא גם שדחפה החוצה מהמשרד את השר לשעבר יצחק כהן מ'שס'. היה זה כאשר ליצמן התפטר מתפקידו כשר השיכון בהתאם להוראה שקיבל, וזאת במחאה על החלטת ראש הממשלה על הטלת סגר לקראת תפילות הימים הנוראים. הפשרה הפוליטית שגובשה הייתה שליצמן יוחלף על ידי יצחק כהן. מלכתחילה ההנחה הייתה שכהן יפעל בהתאם להנחיותיו של ליצמן, שיישאר בעל הבית בלבד.

חודש בלבד כיהן כהן בתפקיד, עד שהודיע כי הוא מתפטר. אנשי 'שס' באותם ימים סיפרו, כי כהן הבין שאין לו מנדט לעשות כלום במשרד, וכי מי שמפעיל אותו אינו ליצמן אלא בבצ'יק. "לא הייתה איזו דרמה גדולה בשוק הדיור", אומר אדם שהיה מעורה אז בנעשה במשרד השיכון. "לא היו בין ליצמן לכהן מחלוקות משמעותיות. לא היו לכהן סיבות מהותיות להתפטר. הוא עשה את זה בגלל הדרישות של בבצ'יק. מינוי פקידים, פיטורי פקידים ונושאים נוספים שכהן לא היה מעוניין שיהיו רשומים על שמו".

מתיחות מול 'דגל'

כאשר הוצב יצחק גולדקנופף בראשות רשימת 'יהדות התורה' לכנסת – נעשה מאמץ מצידו של גולדקנופף להוכיח כי ליצמן הוא זה שהודיע לו על הבחירה בו לרשת את מקומו. האם ליצמן היה האיש שהעלה את שמו? גולדקנופף אומר שאיננו יודע. "נאמר לי שעלי להיכנס לקודש פנימה. שם נאמר לי שזאת ההחלטה. נעניתי מייד".

לדברי גולדקנופף, המינוי של בבצ'יק לראש הלשכה, היה טבעי ומתבקש. "שתים עשרה שנה הוא עסק בכל הנעשה במערכת הפוליטית. אין היגיון או סיבה להביא אדם אחר, כאשר יש אדם עם ותק וניסיון רב כמו שהוא צבר".

והיכן נעלם חיים יוסטמן? שיחה שניהלתי איתו השבוע העלתה, כי הוא ממשיך לעסוק בסיוע לציבור במסגרת מוקד שפתחה חסידות גור בשם 'יד אחת'. מדובר בארגון שמספק שירותי ייעוץ והכוונה בנושאים רפואיים, ובכך מקל את ההתמודדות במצבים שעד כה רבים גיששו בהם באפלה. כל המעוניין יכול לפנות, והפנייה מועברת ליועצים רפואיים מהחסידות המרכזים את הטיפול בתיק מול גורמי

הרפואה כמו רופאים, מרכזים רפואיים ויתר ספקי השירות בתחום. הרציונל שמאחורי הארגון הוא, לנצל את הכוח הציבורי של החסידות הגדולה בארץ, כשכך יהיה ניתן לקבל שירות משופר מול חברות וגופים שלא ירצו לוותר על ההכנסות הרבות שגלומות בתחום.

על מוטי בבצ'יק יש לו רק מילים טובות: "הוא בחור מאוד חרוץ. ניחן בזיכרון חזק, כולל לפרטים קטנים שלעיתים מאוד רלוונטיים. הוא שקדן ומטבע המשרה שלו, הוא אוכל מעט וישן מעט".

היו לכם חיכוכים?

"כל אחד מאיתנו עשה את תפקידו בנאמנות. כיום אני מתמקד בסיוע לאנשים ונהנה מאוד מכל רגע".

המון חריקות בדרך, ואזעקות לפתרון המשבר באמצע הלילה.
התמונה המסורתית של הממשלה הנבחרת בבית הנשיא (צילום: פלאש
(90)

גולדקנופף גייס את בבצ'יק להובלת המו"מ הקואליציוני, שהלך והסתבך בגלל הדרישות הרבות שהציגה 'יהדות התורה' על כל חלקיה. "לא היה אדם אחד שניהל את המו"מ, אלא שישה אנשים", אומר אדם שהיה מעורה בו. "היו נושאים שראש הממשלה לא הבין את החשיבות שלהם והוא ביקש הסברים".

מי שמותחים ביקורת לא מעטה על בבצ'יק הם אנשים מ'דגל התורה', שטוענים נגד התרגילים שנעשו להם במהלך המו"מ הקואליציוני ולטענתם השאיר אותם בלי הרבה שלל לעומת 'אגודת ישראל'. בשיחה עם 'משפחה', בבצ'יק טוען שלא קלקל דבר ל'דגל התורה'. "קיבלתי משימה לסייע ל'אגודת ישראל' וזה מה שעשיתי. אנשי 'דגל התורה' קיבלו את כל רצונותיהם. אורי מקלב ישב עם נתניהו, יריב לוין ועו"ד מיכאל ראבילו, הצוות של 'הליכוד', ומונה לסגן שר במשרד התחבורה, סגן שר במשרד ראש הממשלה והרשות החרדית. הוא קיבל כל מה שרצה".

מפריע לך שאנשי 'דגל התורה' מעלים טענות כלפך?

"זה מאוד מפריע לי. זה לא נעים שאני יושב אצל ראש ממשלת ישראל והוא אומר לי פעם ב-3-4 ימים: 'מה ח"כ גפני רוצה ממך? למה הוא כל הזמן נוקב בשמך ובא בטענות על מה ש'אגודת ישראל' קיבלה? מה זה אכפת לו?' אני חש בוושה שהמחלוקות הללו מגיעות לידיעתו. הנושא הזה נמשך שנים רבות".

האחוה האגודאית

בבצ'יק מספר: "קרה שהייתי מגיע ללשכת ראש הממשלה כדי לייצג את הרב ליצמן בישיבת ראשי סיעות הקואליציה או בנושאים אחרים, והייתי רואה שמונעים את כניסתו של שלמה פולק, שהיה בעבר העוזר של הרב גפני, כי לא היה לו אישור כניסה. הוא היה מעורר מהומה וטוען כלפי אנשי לשכת נתניהו: 'למה לעוזר של ליצמן יש אישור כניסה ולעוזר שלי אין?' ההסברים של אנשי הלשכה לפיהם אני מקבל

אישור כניסה בתור עוזר של סגן שר ואני צריך להגיע לעיתים תכופות להחתים את ראש הממשלה כשר הממונה – לא היו מקובלים עליו. גם במו"מ הקואליציוני הם טענו שגולדקנופף קיבל תפקידים כפולים. הסברתי לראש הממשלה שזה בדיוק כמו תפקידיו של מקלב. זה היה מאוד לא נעים".

ואיך אתה מתכוון להתפייס איתם?

"כתוב 'כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם'. אתמקד בעשייה חיובית ואני תפילה שזה יחלחל הלאה".

לפחות בתוך 'אגודת ישראל' – הגיעו זמנים חדשים. התיאום ההדוק בין גולדקנופף, איש 'הסיעה המרכזית', לפרוש, איש סיעת 'שלומי אמונים' – מגיע עד לכדי ידידות. תמונה אחת שהופצה ביציאה ממלון לאונרדו שם התנהל המו"מ עם נתניהו, כשהשניים חובקים ידיים – נראתה כמו ימות המשיח. גם בין טסלר לאייכלר שוררת אחווה. המתח והמריבות הפומביות שאפיינו בעבר את 'אגודת ישראל' הפכו לנחלת העבר. אם תשאלו את בבצ'יק – התקופה הזו נוחה לו יותר מהתקופות שבהן התנהלו מתחים בתוך הסיעה.

האם ידעו הנציגים ועוזריהם, כולל בבצ'יק, להכיר במגבלות הכוח ולהתמקד רק בעשייה הציבורית? כעת, עם תחילת עבודת הממשלה ואיוש התפקידים – חובת ההוכחה מוטלת עליהם.

אפשרה